INFORMATIONSBLAD FÖR KUMLA KOMMUN
ÅRGÅNG 32 NR 3/2000

KUMLAN

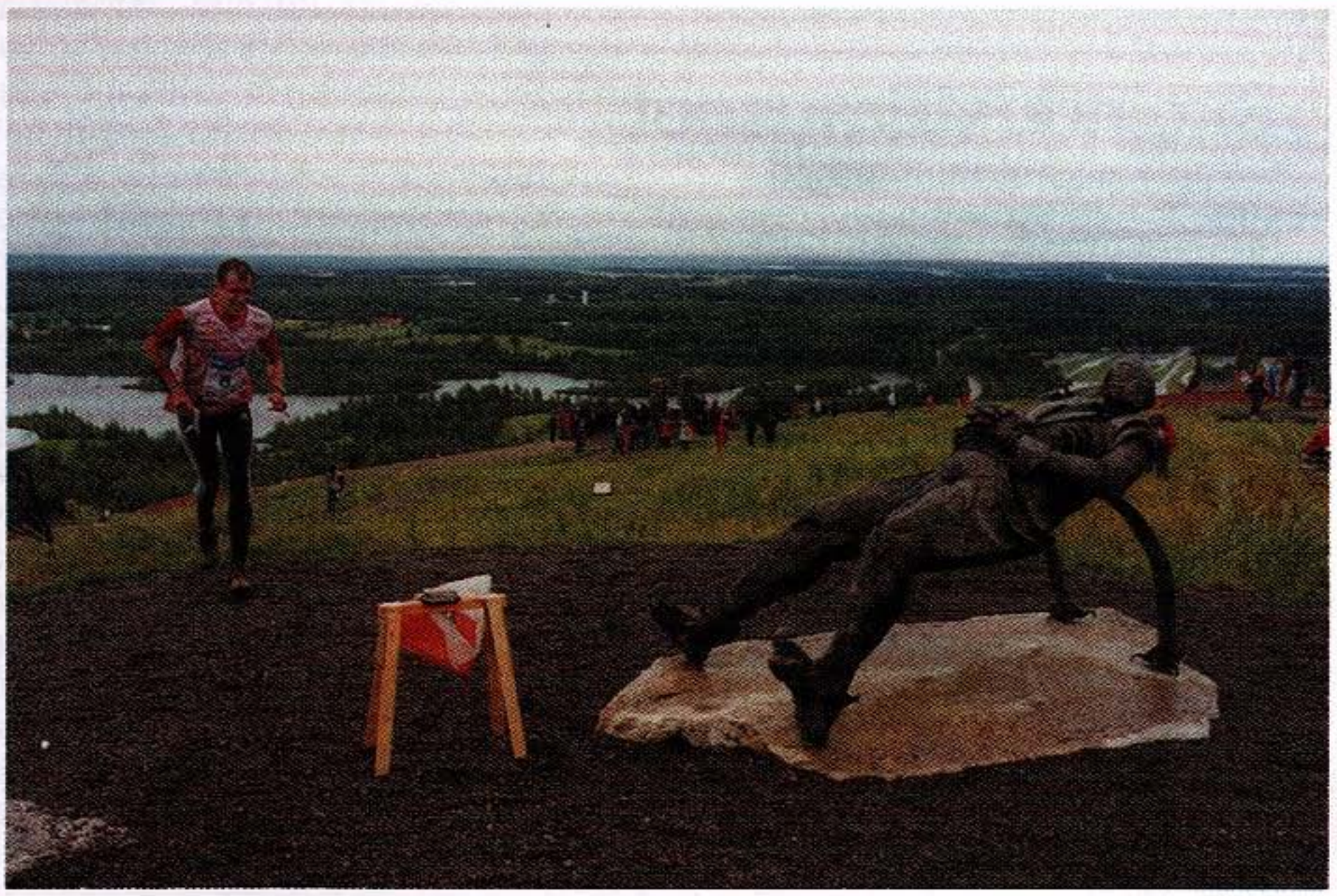

Park Race Tour 26 juli – världscuptävling i Parkorientering på Kvarntorpshögen med världseliten i orientering mellan konstverken under O-Ringen veckan.

Välkommen till Kumla bibliotek!

VI HAR MYCKET ATT ERBJUDA BESÖKAREN:
Ett varierat bokbestånd, kasettböcker, dagstidningar, spännande tidskrifter och en livlig programverksamhet. Och här finns kunnig och serviceinriktad personal till Din tjänst.

Här finns vi:

HUVUDBIBLIOTEKET Folkets hus, Skolvägen 12, Kumla
Vuxenavd. 2 tr Tel. 019-58 81 90
Barnavdelningen bv Tel. 019-58 81 89
Utställningshall bv

Öppettider:	september–maj	månd–torsdag	12–20
		fredag	12–18
		lördag	11–14
		söndag	16–18
	juni–augusti:	måndag–torsdag	12–20
		fredag	12–18
		lördag–söndag	stängt

BOKMAGASINET Trädgårdsgatan 1 Tel. 070-37 51 539
Öppettider: tisdagar 16–18

KUMLA KOMMUNS BOKBUSS Tel. 070-658 45 52
Turlistor på sid. 23

I samband med helger gäller följande öppethållande på huvudbiblioteket:
Fredag 3 november 12–17. Alla Helgons dag och söndag 5 nov. stängt. Fredag 23 december stängt. Julafton, juldagen samt annandag jul stängt.

Skoindustrimuseet

Sveavägen 19, Kumla
Öppettider: Måndag – fredag kl. 13.00–17.00, lördag och söndag 13.00–16.00.
Fr.o.m. 4 november är museet stängt lördagar och söndagar.
För gruppbesök ring 019-58 81 87.
Frimärkets dag: Lördag 7 oktober kl. 09.00–15.00
Skons dag: Lördag 21 oktober kl. 13.00–16.00

KUMLAN

Informationsblad för Kumla kommun

Ansvarig utgivare:
Kommunalrådet Dan-Åke Moberg

Redaktion:
Kulturintendent Mats Runering

Postadress:
692 80 KUMLA

Besöksadress:
Stadshuset, Kumla torg

Telefon:
019/58 80 00 (växel)

Att bereda en budget

Av kommunalrådet Dan-Åke Moberg

Budgetberedningen, en numera anrik kommunal institution i Kumla, har när detta skrivs, första veckan i oktober, precis slutfört sitt arbete. Trots att beredningen i sin politiska funktion är aktiv under en knapp vecka varje höst väcker den respekt och undran.

I korridorerna i Stadshuset försöker man utröna vad och hur budgetberedningen tyckt och tänkt i olika frågor och vilka förslag och överväganden som kan förväntas komma från denna intensiva vecka.

Vad är nu detta? Vad är det som är så märkligt med denna verksamhet? Egentligen ingenting märkvärdigt alls, men ändå väldigt viktigt för många, för att inte säga för de allra flesta, i vår kommun. Budgetberedningen utgörs av kommunstyrelsens arbetsutskotts ledamöter, fem till antalet, som just har till uppgift att bereda den kommunala budgeten för kommande år. Beredningens arbete har föregåtts av ett genomgripande arbete inom de olika kommunala verksamheterna för att bedöma kommande års behov i verksamheterna, nya satsningar, förändringar etc.

Beredningens uppgift är att utarbeta ett förslag till budget för det kommande året för den samlade kommunala verksamheten och framlägga detta till kommunstyrelsen och slutligen kommunfullmäktige för beslut. En liten nyhet för året är att budgeten måste framläggas som ett förslag i ekonomisk balans. Man kan inte bara säga att behoven skall styra verksamheten utan att tala om hur detta skall finansieras och fortfarande sker det huvudsakligen skattevägen. Egentligen är ju detta inte så konstigt om man tänker på sin privata ekonomi, att man rimligen inte kan förbruka mer pengar än vad man har ekonomiskt utrymme till, via sin lön och/eller sitt sparande.

Inför årets budgetberedning infördes en ny regel som möjligen visar den dignitet som ändå åvilar beredningen, nämligen den att övriga politiska partier som inte är representerade i beredningen ges möjlighet att deltaga under de dagar då verksamheterna presenterar sina budgetförslag. Därigenom bereds alla politiska partier tillfälle till en djupare inblick i hur verksamheterna framför sina argument för de kommande årens ekonomiska behov.

Vidare får fler ledamöter kanske också en uppfattning om hur Kumla kommun som ett relativt stort "företag" är sammansatt och fungerar och möjligen också att "företaget" omsätter nära 750 miljoner kronor på årsbasis och investerar för ca 50 miljoner kronor per år.

Nåväl, nu är detta arbete för året klart och vi kan överlämna vårt förslag till kommunstyrelsen och fullmäktige för vidare behandling. Kumla har en relativt sett god ekonomi som skall förvaltas under många år framöver. Även för långsiktigheten kan man göra en liknelse med den privata ekonomin. Det kan faktiskt vara skönt att kunna överlämna en god och välordnad ekonomi till nästa generation utan en massa skulder och belastningar. Möjligen kan det kännas lite svårt att

dels ha det politiskt ekonomiska ansvaret samtidigt som de egna politiska ambitionerna får stryka lite på foten.

Budgetberedningen har slutfört sitt årliga arbete.

Vi har också lämnat september månad bakom oss – en ovanligt vacker och skön sensommar med mycken sol och värme. Med semestermånaden juli i färskt minne så har höstens soliga och varma dagar varit välbehövliga och efterlängtade.

Vi fortsätter in i senhösten och dagarna kortas alltmer. Det känns lite vemodigt men samtidigt rogivande, naturen går in i ett lugnare tempo och vi kanske kan få lite egen tid till vila, sköna promenader, läsning under mörka kvällar m m. Det är bra att det nya biblioteket växer fram. □

Välkommen med din ansökan om medel år 2001 ur

ICA/BOB Stipendiefond

Stipendiefondens ändamål är att främja kultur- och idrottsverksamhet i Kumla samt annan därmed jämförlig verksamhet av betydelse för samhällets utveckling.

Underskriven ansökan avseende 2001 ska ha inkommit till Kumla kommun senast den 1 maj 2001 under adress: Kultur- och fritidskontoret, 692 80 Kumla.

På bilden är 2000 års ICA/BOB-stipendiater samlade i gräset efter utdelningen i Ekeby bygdegård den 19 juni. Stående fr.v. Hanna Sundqvist, Tobias Bader, Emil Lauri och Terese Unge. Sittande Kristoffer Forsberg-Feik. På bilden saknas Sophia Sigurdsdotter Arvidsson och Joel Valtanen.

Sortering och återvinning i Kumla

Information från Förpackningsinsamlingen och Kumla kommuns gatuavdelning

Varje gång du slänger minsta lilla förpackning i en återvinningsbehållare, händer något stort. Den gamla kapsylen förvandlas till en ny mutter. Det tillknycklade tvättmedelspaketet blir en snygg skokartong. Plastpåsen blir fjärrvärme. På så sätt hjälper du till att spara in stora mängder energi. Du ser också till att naturens material inte åker ur kretsloppet och hamnar på sopberget. Dessutom sätter du press på företagen att göra förpackningar som är ännu lättare att återvinna. Tack vare dig gör samhället och miljön en stor vinst. Och därmed vinner även du något. Varje gång du återvinner.

På återvinningsstationerna kan du lämna använda förpackningar av plast, metall, glas och papper. Desstom finns det insamlingsbehållare för tidningar. Alla förpackningar ska vara rena och torra. Pantflaskor av glas/PET och pantburkar lämnar du, precis som tidigare, i butiken.

Använda förpackningar får nytt liv

Alla förpackningar som samlas in återvinns till nya produkter. Förpackningar av mjuk plast går däremot till energiutvinning.

Vid återvinningen sorteras och smälts eller mals förpackningarna ned till en ny råvara. I första hand används råvaran till nya förpackningar. Men även andra produkter tillverkas av återvunnet material. Glas blir isoleringsmaterial och tillsatsmaterial i betong. Metallförpackningar kan bli mo-

Kumlaborna är flitiga användare av de 17 återvinningsstationer som finns i Kumla kommun.

torblock och armeringsjärn. Pappersförpackningar kan återvinnas till gipsskivekartong. Hårda plastförpackningar blir plastråvara som kan användas t.ex. till rör eller blomkrukor medan mjuka plastförpackningar blir bränsle.

Vem tar hand om materialet?
MetallKretsen, Svensk GlasÅtervinning, Svensk Kartongåtervinning, Plastkretsen och Returwell har ansvaret för att samla in och återvinna materialet. Dessa företag ägs i sin tur gemensamt av industrin och handeln. Verksamheten bedrivs utan vinstsyfte.

Vem betalar insamlingen?
På de förpackningar som säljs ligger idag en avgift som bekostar insamling och återvinning. Avgiften t.ex. på en mjölkförpackning är ett öre.

Har du frågor om förpackningar?
Förpackningsinsamlingen är en samarbetsorganisation för MetallKretsen. Svensk GlasÅtervinning, Svensk Kartongåtervinning, Plastkretsen och Returwell. Du är välkommen att ringa till Förpackningsinsamlingens kundtjänst på tfn 0200-88 03 11. De svarar på frågor om t.ex. hur man sorterar. Du kan också besöka hemsidan: www.sortera.nu eller ringa direkt till entreprenörerna i din kommun.

Så här sorterar du dina förpackningar

Färgade glasförpackningar
D.v.s. flaskor och burkar.
Endast tomma förpackningar.
Tag av lock och kapsyler.
OBS! Inte porslin, keramik eller glödlampor.

Ofärgade glasförpackningar
D.v.s. flaskor och burkar som är helt ofärgade.
Endast tomma förpackningar.
Tag av lock och kapsyler.
OBS! Inte porslin, keramik eller glödlampor.

Återvinning bidrager till att minska "sopberget".

Pappersförpackningar
Förpackningar som till minst hälften består av papper, exempelvis pastakartonger, mjölkpaket, juicepaket, bärkassar, omslagspapper och påsar av papper samt förpackningar av wellpapp.
OBS! Inte tidningar, broschyrer, kuvert eller kontorspapper. Detta material läggs i behållaren för tidningar.

Metallförpackningar
D.v.s. konservburkar, dryckesburkar utan pant, aluminiumformar och -folie, tomma sprayburkar, tuber, lock, kapsyler etc.
Stora färgburkar lämnas på återvinningscentralen om de är tomma och rena. Färgburkar med färgrester lämnas på miljöstationen i Kvarntorp eller på miljöstationen vid brandstationen.

Plastförpackningar
Plastförpackningar delas upp i hårda och mjuka plastförpackningar. För att skilja hårda plastförpackningar från mjuka kan man försöka knyckla ihop förpackningen till en boll. Om det går att göra, utan att förpackningen spricker så är det en mjuk plastförpackning.

Hårda plastförpackningar
Till hårda plastförpackningar räknas t.ex. flaskor, burkar, lådor och dunkar.
Förpackningarna ska vara tomma, rena och torra. Handtag, lock och andra detaljer som inte är av plast ska om möjligt tas bort. Lock och kapsyler av plast tas av. Om locken är av plast ska de läggas lösa i behållaren.
Förpackningarna lämnas i behållaren för hårda plastförpackningar vid återvinningsstationen.
Stora plastförpackningar som inte går in i behållaren lämnas på miljöstationen i Kvarntorp.
Förpackningarna ska läggas lösa i behållaren, inte i hopknutna påsar. (Detta för att underlätta den efterföljande sorteringen.)

Mjuka plastförpackningar
Till mjuka plastförpackningar räknas t.ex. påsar, plastfolie, film och vacuumförpackningar, t.ex. skinkförpackningar.
I vår kommun bränner vi hushållsavfallet och får fjärrvärme. Därför finns det ingen behållare för mjuka plastförpackningar på återvinningsstationerna. De mjuka plastförpackningarna ska läggas bland hushållsavfallet.

Här finns återvinningsstationerna:
Domusparkeringen, Odeng. (Kvantum), Kvarnparken, Sörbyvägen, Ringvägen, Gamla vägen (Vägtorget), Brändåsvägen–Köpmangatan, Willengatan, Klockarbacken, Korstagatan (Parkering), Hedgatan (Sannahed), Romarbäckens skola (Parkering), Yxhults IP (Hällabrottet), Kvarntorp (f.d. Folkets hus), Ekeby-Jouren (Ekeby), Brändåsen (Domarringen), Fjugestavägen (Åbytorp).

Grovavfall
Insamling från hushållen av grovavfall sker tre gånger per år enligt särskild turlista/informationsbroschyr som delas ut till samtliga hushåll. Grovavfall kan även lämnas hela året på återvinningscentralen i Kvarntorp månd. 07.00–18.30, tisd. – fred. 07.00–15.30 samt första helgfria lördagen 08.00–12.00 i varje månad.

Vem sköter insamlingen?
Glas:LBC Askersund, tel 0583-71 19 00.
Plast, metall, papper/kartong, tidningar: IL Recycling, tel. 019-678 31 00. □

Internationellt samarbete

Av stadsbyggnadschef Bo Örtegren

Vid EU-valet 1994 röstade 44,9 procent "ja" och 54,2 procent "nej" i Kumla kommun. Då 52,3 procent i hela riket röstade "ja" blev resultatet att Sverige gick med i EU. Kumla kommun måste ta vara på de möjligheter detta ger och utveckla det internationella samarbetet.

Ett bra sätt att komma in i EU-arbetet har varit att utnyttja de fonder som är mest välbekanta, nämligen strukturfonderna. Dessa är i huvudsak avsedda för stöd till speciella områden inom EU. Kumla tillhör inte något sådant område, men det finns andra möjligheter att använda strukturfonderna, vilket också kommunen gjort. Pengar har kunnat fås som stöd för "kamp mot långvarig arbetslöshet, underlättande av integration i arbetslivet av unga människor och av personer som hotas av utestängning från arbetsmarknaden" och "förebyggande åtgärder mot arbetslöshet i samband med industriella förändringar". För insatser inom dessa områden har kommunen under åren 1996-2000 fått bidrag enligt följande:

Navet har en omfattande biståndsverksamhet. Bl.a. har man flitiga kontakter med Otepää i form av till exempel insatser för daghemmet Pähklike. Fr.v. Peder Möller, Jan-Erik Degerman, föreståndaren vid daghemmet Pähklike, Hasse Ivarsson, Bertil Jarl, tolken Asta Raud, Karl-Erik Jakobsson, Rune Gottfridsson, Christer Berggren, ekonomiansvarig vid Pähklike samt Bertil Ödling.

År:	EU-bidrag:	
1996	233 000	kronor
1997	1 351 000	–"–
1998	1 840 000	–"–
1999	97 000	–"–
2000	1 071 000	–"–
	4 592 000	kronor

Bidragen utgör i genomsnitt 50 % av kostnaden för de olika projekten. Övriga pengar har kommit från bland annat statliga myndigheter men också från kommunen. Kommunens andel behöver inte vara direkta pengar utan är ofta i form av tjänster och lokaler. Som exempel på projekt kan nämnas "kvalitetshöjande åtgärder för Datorteket", "att skapa egna arbetstillfällen", socialt utvecklingsprojekt med kommunen Otepää i Estland m fl. Fr.o.m. 2000 finns möjligheten att få bidrag till "att stärka individens ställning i arbetslivet och bidra till tillväxt och ökad sysselsättning" (Växtkraft Mål 3)

Medlemsskapet i EU innebär delvis ett annat sätt att arbeta inom en kommunal organisation. En förutsättning för att utnyttja fördelarna med EU-medlemskapet är att en kommun är aktiv och ställer krav på information och stöd i olika EU-frågor. Inom kommunen har därför genomförts en första utbildning där kommunstyrelsens ledamöter och förvaltningschefer samt vissa handläggare inbjudits.

Kommunen har också blivit medlem av "Central Sweden". Central Sweden är en serviceorganisation för från början kommunerna i Örebro län. Organisationen har sedan utökats med kommunerna i Dalarna och Hälsingland. Central Sweden har ett kontor i Bryssel. Dess huvudsakliga arbetsuppgifter är att göra regionen Central Sweden synlig i Bryssel, ge regionen tidig information om EU:s program och planer och vara ett välinformerat stöd för EU-arbetet inom regionen och de ingående kommunerna. Central Sweden förser till exempel Kumla kommun med nyhetsbrev en gång per vecka och annan fortlöpande information. Oftast lämnas denna information via Internet. Central Sweden ger också kommunerna telefonrådgivning och hjälper till med utveckling av projektidéer och sammanställning av ansökningar om bidrag.

Här hemma har Kommunförbundet Örebro Län en sammanhållande roll för kommunerna i EU-arbetet. För kommunens del kan också stöd och information fås från t ex Svenska Kommunförbundet, ansvariga statliga verk och departementen.

För den som bor inom Kumla kommun kan information fås via Internet genom direkta adresser till EU:s olika institutioner eller via Central Swedens hemsida, www.centralsweden.se (välj rubriken Internationellt). På kommunens bibliotek i Folkets Hus finns omfattande information i form av informationsblad, häften och broschyrer. Dessutom finns cirka 100 st böcker med EU-anknytning. Den som är intresserad har alltså mycket information att hämta på biblioteket. Partipolitiskt neutral och saklig information om EU finns på Sveriges Riksdags EU-upplysning, tel 020-25 00 00, www.riksdagen.se/eu.

De större företagen har egna kanaler för EU-arbetet. För övriga företag finns Euro Info Center i Örebro (telefon 17 48 80). Detta är ett av EU:s officiella nätverk med syfte att ge små och medelstora företag information och rådgivning i EU-relaterade frågor.

Det internationella samarbetet, med eller utan direkt stöd från EU, utveck-

las alltmer inom kommunen. Som exempel kan nämnas:

- socialt arbete i skolan; ett samarbetsprojekt i Estland om arbetet med barn i svårigheter
- arbetslagarbete och arbete mot rasism; under våren 2000 besökte en grupp skolledare från Örebro län Lodz i Polen. Ett återbesök skedde senare bland annat i Kumla
- Kumlaby skola kommer under hösten 2000 att med pengar från Nordiska Rådet arbeta kring tal- och språkutveckling för barn med behov av särskilt stöd
- med stöd från Ungdomsstyrelsen har kommunen deltagit i en konferens under temat "Arbete med ungdomar i musik och teater"
- kontakter har ägt rum inom miljö- och teknikområdet med Lodz-området i Polen
- utveckling av socialtjänsten i samarbete med de nordiska vänorterna

Ett etablerat och accepterat sätt att utöka de internationella kontakterna är att utöka antalet vänorter. Kumla kommmun har sedan tidigare "traditionella" vänorter i de nordiska länderna - Frederikssund i Danmark, Sibbo i Finland och Aurskog-Høland i Norge. Under senare tid har begreppet vänort utvecklats så att vänortsutbyte även kan avse bistånd, projektsamarbete och/eller kommersiell verksamhet. EU ser mycket positivt på denna verksamhet och möjligheterna att få bidrag för utveckling av vänortskontakter är goda. Under våren 1999 har kommunen etablerat kontakter med en rysk kommun, Chudovo. Kommunen har också sedan några år kontakter med Otepää kommun i Estland. En kommun inom Lodz-området i Polen gjorde ett studiebesök i Kumla kommun under juni månad 2000. Arbetet fortsätter med att utveckla dessa och på sikt även andra kontakter. □

VÄNTJÄNSTEN

Varje vardag kl. 10.00–11.45 kan Du ringa till väntjänstens telefonjour tel: 019-56 05 20.

På vår expedition på Södra Kungsvägen 17 finns en lista på pensionärer som ställer upp som sällskap till vårdinrättningar, bank- eller postärenden, som byter glödlampor eller persiennsnören, eller vad Du vill ha hjälp med. Ring och framför Dina önskemål så hjälper vi Dig att lösa dem.

Du är välkommen att besöka någon av våra gemenskapsträffar som vi har på 5 platser i kommunen. Ring så får Du information.

www.kumla.se

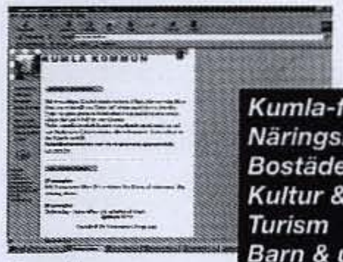

Kumla-fakta
Näringsliv
Bostäder
Kultur & fritid
Turism
Barn & utbildning
Social omsorg
Teknik & miljö
Länkar

Besök Kumla Kommun på Internet

KUMLA
EN BLOMSTRANDE KOMMUN

Kontroll av cisterner för villor, gårdar m.fl.

Av miljö- och hälsoskyddsinspektör Pirkko Öhrn

Den 1 juli i år införde Naturvårdsverket nya miljökrav på cisterner för dieselbrännolja och eldningsolja. Bestämmelserna gäller cisterner som rymmer mer än 1 m^3 men högst 10 m^3. För cisterner över 10 m^3 finns motsvarande bestämmelser i Sprängämnesinspektionens föreskrifter. Alla cisterner, såväl inomhus som utomhus och som rymmer mer än 1 m^3, ska kontrolleras med återkommande intervall. Det innebär att numera ska även cisterner ovan jord kontrolleras, t ex villaoljecisterner och cisterner för dieselolja som är vanliga hos lantbrukare och andra företagare. Enligt Naturvårdsverkets tidigare bestämmelser har kontrollskyldigheten gällt endast cisterner i mark och cisterner som finns inom vattenskyddsområde. Det är mycket viktigt att kontrollerna görs eftersom en sanering kan bli mycket besvärlig och dyr om olja läcker ner under husgrunden eller ut och förorenar mark och/eller grundvatten.

För att få en mjuk övergång för cisterner som tidigare inte har omfattats av krav på återkommande kontroll gäller att cisterner utomhus ska kontrolleras senast den 1 juli 2004 medan inomhuscisterner ska kontrolleras senast den 1 juli 2006.

Återkommande kontroll ska sedan ske med ett intervall av 12 år av cisterner med tillhörande rörledningar som uppfyller de krav som finns på korrosionsskydd. Äldre anordningar som ej i sin helhet har fullgott korrosionsskydd ska kontrolleras med ett intervall av 6 år. För cisterner inom vattenskyddsområde kan andra kontrollintervall gälla. För dessa har bestämmelserna dessutom skärpts.

Kontrollen ska utföras av ett ackrediterat företag som efter kontrollen ska skriva en kontrollrapport. Kontrollrapporten ska sedan finnas tillgänglig till dess cisternen varaktigt tagits ur bruk. Kopia av kontrollrapporten ska skickas till tillsynsmyndigheten. I Kumla är det Miljö- och byggnadsnämnden. Dock behöver inte de som utanför vattenskyddsområde har en inomhuscistern med tillhörande ledningar liggande helt ovan golv skicka in kontrollrapporten. Har man däremot ledning i kulvert som inte är inspekterbar eller ingjuten i golv jämställs det med rörledning i mark. För sådan gäller att kontrollrapport ska skickas till tillsynsmyndigheten. Är cisternen placerad utomhus, i mark eller inom vattenskyddsområde ska kontrollrapporten skickas in.

Den som avser att installera en cistern ska informera tillsynsmyndigheten om detta. Det gäller dock inte om cisternen installeras inomhus och det inte är fråga om vattenskyddsområde. För vattenskyddsområde gäller informationsskyldighet och även kontrollskyldighet vid hantering av mer än 250 liter brandfarlig vätska. För cisterner som rymmer mer än 1 m^3 gäller även att installationskontroll ska göras.

I Örebro län finns ett ackrediterat kontrollorgan för kontroll av cisterner och det är Ragn-Sells Specialavfall AB, Sköllersta, tel 019–23 06 00.

Har Du några frågor så hör gärna av Dig till miljö- och hälsoskyddsavdelningen tel 019-58 82 62. □

Årtalen på Millennieklockan

Av Mats Runering

Alla har väl sett att det finns ett urval årtal på Millennieklockan som står på torget sedan nyår. Här kan du lära dig mer om varje årtal.

1494 Äldsta bevarade socken-protokollet

I Kumla kyrkas medeltida räkenskapsbok, förvarad i Uppsala universitetsbibliotek, ingår ett sockenstämmoprotokoll som anses vara ett av de allra äldsta bevarade i Sverige. Det mest intressanta är en uppgift att sockenstämman valde sex bönder "att veta kyrkans bästa" genom att fungera som så kallade sexmän. Det är första gången i Sverige som sexmannainstitutionen nämns – den institution som kommer att spela en stor roll för sockensjälvstyrelsen i Sverige och kan sägas vara en föregångare till dagens kommunstyrelse.

1539 Cumbla utsatt på Carta Marina

Carta Marina är en karta över Norden upprättad i Italien av Olaus Magnus och tryckt i Venedig 1539 med stöd av påven Paulus III. Kartan kan betecknas som Nordens äldsta egentliga karta. Av utrymmesskäl finns det inte så många ortsnamn i Sverige med på kartan. Ett av dessa är dock Kumla, stavat CUMBLA, under vilket ortsnamn en kyrkobyggnad avbildas. Detta var naturligt eftersom kyrkan i Kumla var en av de mer välsituerade.

1642 Blacksta krog är tingsställe

Redan i de gamla landskapslagarna finns föreskrifter om tingsplatser, som kanske kan ses som den förnämsta yttringen av ett organiserat samhällsliv. Enligt uppgift ska det bland riksarkivets medeltida pergamentsbrev finnas handlingar som anger att ting hölls i Kumla härad redan 1365. Möjligen kan en krog i Blacksta ha varit tingsställe redan före 1642, men det året omnämns Blacksta krog som tingsställe i Örebro läns reviderade häradsrättsdomböcker. Blacksta krog kan mycket väl vara en av de allra första gästgivargårdarna i Sverige som också användes som tingslokal.

1815 Nerikes Regemente på Sanna hed

År 1812 delades det gamla och stora Närke-Värmlands regemente i två delar. Värmlands Regemente fick sin förläggning på Trossnäs fält. Nerikes Regemente stod utan fast övnings- och lägerområde. Efter inventering av lämpliga områden i länet inköpte Kronan genom kontrakt av den 27 november 1815 ett markområde från byarna Rala, Gränby, Norra Sanna, Södra Sanna, Marka och Norrby. Därmed började en nästan 100-årig militär epok, som haft stor betydelse för Kumlabygden – både ur ekonomisk och idémässig aspekt.

1835 Kumla kyrka invigs

Rivningen av Kumla medeltidskyrka påbörjades i maj 1828. Schaktning och grundläggning av den nya kyrkan vidtog omedelbart. Invigningen den 6 september 1835 förrättades av biskopen i Strängnäs stift, Pehr Thyselius, assisterad av sex prostar och kyrkoherdar. Då orgel ännu saknades, svarade 19 man ur Nerikes Regementes musikkår för högtidens musikaliska del. Gudstjänsten hölls av församlingens kyrkoherde, professor Carl Eric Kjellin.

1839 Partiskomakeriets födelse

Långt in på 1800-talet tillverkades skodonen direkt för varje person.

1839 köpte den då 16-årige Anders Andersson från Kumla läder och gjorde fem par skor utan att förut ha fått någon beställning på dem. Skorna sålde han sedan på torget i Örebro. Allt fler gjorde som Andersson. Beställningsskomakeri hade ersatts av partiskomakeri. Verksamheten underlättades av järnvägens tillkomst. Skorna såldes på marknader, på torg och i affärer – ofta långt från produktionsorten. Efter sekelskiftet 1900 vidtog nästa produktionsstadium, skofabrikerna, där allt fler maskiner kom att användas och där skoarbetarna specialiserade sig på ett fåtal moment. Kumla blev i förhållande till folkmängden Sveriges "mesta skostad".

1862 Järnvägen invigs

Sedan medeltiden låg Kumlabygdens administrativa centrum i Kumla by, söder om den nuvarande centralorten. Västra stambanan mellan Göteborg och Stockholm stod klar 1862. Givetvis måste Örebro få en förbindelse med stambanan. Hallsberg blev den naturliga knutpunkten för bibanan till Örebro. Järnvägen, som invigdes 1862, fick en järnvägsstation eller anhalt vid nästan alla korsande landsvägar – till exempel Sannahed, Kumla, Mosås och Adolfsberg. Att stationen kallades "Kumla station" berodde på att den låg på Kumla bys utmark ungefär en kilometer norr om byn. Stationen uppfördes strax norr om korsande landsväg i ett sankt skogsområde. De som kom att bosätta sig vid stationen kallades "stationare" och de blev ständigt allt fler. Näringsfrihetsförordningen 1864 möjliggjorde den första diversehandeln intill stationen. Bygdens äldsta företag, Kumla Sparbank grundad 1848, flyttade till stationen. Bygdens första industriföretag, Kumla Ångkvarn och Kumla mejeri, anlades i stationssamhället liksom stora skofabriker i flera våningsplan. Utan järnväg och station hade inte dagens Kumla funnits.

1909 Torget anläggs

Framväxande samhällen brukar ha någon slags torgbildning. Kumla stationssamhälle hade ett torg öster om järnvägen, ungefär där Kvantums bilparkering ligger idag. 1899 köpte två privatpersoner, F A Carlsson och P J Carlsson för 2 800 kronor ett norr om Hagendalska vägen beläget stycke jord, som skulle kunna bli lämpligt som nytt torg. 1904 beslöt municipalstämman att inköpa marken och anlägga ett torg. Frivilliga bidrag hade då redan tecknats för 1780 kronor av 13 personer. Resterande köpesumma upplånades nu av stämman. I oktober 1905 tillsattes en kommitté att verkställa beslutet att plantera det blivande salutorget med lindar samt att utföra torrläggning och dränering av torget. Avloppsdiket lades igen och drygt 100 lass grus tillfördes. Torget togs i bruk för torghandel tisdagen den 2 november 1909. Eftersom ett centralt placerat torg förkroppsligar stadsbegreppet är givetvis årtalet för tillkomsten av det nuvarande torget viktigt.

1935 Kumlasjön invigs

En kombination av stor arbetslöshet

forts på sid 17

Nytt bidrag för ungdomsföreningar

Av fritidsintendent Lars-Göran Karlsson

Under våren har en grupp bestående av ledamöter och tjänstemän från kultur- och fritidsnämnden utarbetat förslag till nytt bidragssystem för ungdomsföreningar i Kumla. Efter träffar med föreningsrepresentanter är nu förarbetet avslutat och förslaget till nytt bidragssystem klart.

De nuvarande bidragen: ledarutbildningsbidrag, lägerbidrag, lokalbidrag och aktivitetsbidrag kommer att försvinna från årsskiftet 2000/2001.

Dessa bidrag är kvantitetsstyrda och utbetalas retroaktivt efter utförd aktivitet.

I **det nya föreningsstödet** samlas allt i ett stöd. Det bygger på att föreningarna upprättar en preliminär verksamhetsplan för nästkommande år, där omfattningen av utbildning, lägerverksamhet, lokalkostnad och aktivitetsfrekvens beskrivs. Det kan också finnas policydokument och idéer om nya verksamhetsformer i planen.

Föreningarna inbjuds sedan till en träff med politiker och tjänstemän där förslaget om föreningsstöd presenteras. Målet är att förslaget ska leda fram till en överenskommelse mellan varje förening och kultur- och fritidsnämnden. Utbetalningen av föreningsstödet sker sedan i förskott under året.

Syftet med införandet av det nya föreningsstödet är:

- att förstärka dialogen mellan föreningsliv och kultur- och fritidsnämnden
- att förenkla det administrativa arbetet för föreningsliv och kultur- och fritidskontoret
- att ge möjlighet till uppföljning av verksamheten
- att ge möjligheter till stöd av nya verksamhetsformer

Föreningarna får ansökningsblanketter under hösten. Bidragsansökan ska vara kultur- och fritidskontoret tillhanda senast den 20 oktober. □

Brottsförebyggande åtgärder till vardags...

Bär aldrig nycklar och plånbok tillsammans. Om en tjuv får tag i nycklarna samtidigt med adressen ökar risken för inbrott.

Brottsförebyggande rådet

Felanmälan gatubelysning

Kumla kommun har träffat avtal med Sydkrafts dotterbolag ElektroSandberg AB om skötsel av gatubelysningen i kommunen.

Felanmälan ska i fortsättningen ske direkt till ElektroSandberg AB, tel. 019-26 44 22. Felanmälan kan ske hela dygnet.

Sydnärkes utbildningsförbund

Av barn- och utbildningschef Anders Nordin

Sedan ett drygt år tillbaka bedrivs all verksamhet inom gymnasieskolan, kommunala vuxenutbildningen och svenska för invandrare i hela Sydnärke med Sydnärkes utbildningsförbund som huvudman. Kunskapslyftet samt olika uppdragsutbildningar finns även inom utbildningsförbundet.

Sydnärkes utbildningsförbund, förkortat SUF, är ett gemensamt kommunalförbund för de fyra Sydnärkekommunerna – Laxå, Askersund, Hallsberg och Kumla. Kommunalförbundet leds av en direktion med 12 ledamöter - 3 representanter från varje medlemskommun. Medlemskommunerna har valt att låta politiker med nära koppling till kommunstyrelse och respektive kommuns barn- och utbildningsnämnd ingå i direktionen. Från Kumla ingår Dan-Åke Moberg, Annica Eriksson och Per Holm som ordinarie ledamöter med Torbjörn Ahlin och Björn Eriksson som ersättare..

SUF:s förvaltning leds av utbildningsdirektör Gunnar Öhrn. Förvaltningen är placerad i Hallsberg där även SUF:s största verksamhet finns. På Alléskolan i Hallsberg finns gymnasieskolan för ungdomar med ca 1400 studerande. I Hallsberg liksom i de övriga medlemskommunerna finns komvux-enheter med både grundläggande och gymnasial vuxenutbildning samt lokala Lärcentra. Totalt har SUF ca 250 anställda och ca 2500 studerande. SUF har också ansvar för ca 500 studerande i annan kommun. Fyra rektorer ansvarar för verksamheten på Alléskolan och fyra rektorer ansvarar för respektive medlemskommuns komvux-enheter.

Med ett ökat intresse för utbildningar generellt och för vuxenutbildningssatsningar, till exempel Kunskapslyftet, står Sydnärkes utbildningsförbund inför många spännande utmaningar. Det Gunnar Öhrn och hans medarbetare närmast har på dagordningen är ny skolplan, utveckling av det nya teknikprogrammet på Alléskolan, modell för näringslivskontakter, ombyggnationer på Alléskolan och utveckling av Kunskapslyftet.

Ett förslag till skolplan för SUF har haft en omfattande remiss med möjlighet till yttrande från personal, elever/studerande, medlemskommunernas nämnder och styrelser och allmänheten via medlemskommunernas bibliotek. Nu förestår en första genomgång och översyn efter remissrundan och därefter förslag till beslut.

Genom att starta ett "fristående" teknikprogram har SUF lyckats locka fler ungdomar att välja naturvetenskapliga och tekniska utbildningar. Till höstterminen 2000 har ett femtiotal fler ungdomar än tidigare år valt denna utbildningsinriktning.

En arbetsgrupp med fyra företagsrepresentanter och tre förtroendevalda från SUF har fått till uppgift att utarbeta en modell för att utveckla kontakter mellan utbildningsförbundet och det lokala näringslivet i Sydnärke. I första hand måste de s.k. yrkesprogrammen få ett antal företagsplatser för den arbetsplatsförlagda delen av undervisningen (APU).

Från hösten 2000 får Kunskapslyftet en gemensam organisation i Sydnärke inom SUF. Ewa Hardmo är projektledare och ska samordna arbetet. Närmast föreligger en gemensam ansökan om statsbidrag för 2001 från de fyra Sydnärkekommunerna.

I Kumla har SUF sin verksamhet förlagd till Kumla Skofabrik vid Södra Kungsvägen. Hela våning tre och stora delar av våning två disponeras av SUF för grundläggande och gymnasial vuxenutbildning, delar av ungdomsgymnasiet, svenska för invandrare samt Kunskapslyftet. Verksamheten i Kumla leds av rektor Gertrud Åstrand. I Kumla finns sammantaget ca 10 lärare. I den grundläggande vuxenutbildningen finns ca 70 studerande, inom komvux gymnasiedel ca 250 studerande, inom svenska för invandrare ca 50 studerande och i det individuella programmet inom ungdomsgymnasiet ca 40 elever.

Den grundläggande vuxenutbildningen bedrivs både dag- och kvällstid i ämnena svenska, engelska, matematik och data-introduktion. Alla kärnämnen erbjuds inom gymnasiedelen. Från läsåret 2000/2001 erbjuds utbildningen naturvetenskapligt basår för hela Sydnärke endast i Kumla.

Under det senaste året har komvux i Kumla utvecklat en modell för mer flexibla studier. Från höstterminen 1999 kan en studerande läsa alla gymnasieämnena (utom NA-bas) på "flextid". Det innebär att den studerande har möjlighet att påverka både studietakt och studieschema. Denna möjlighet har kanske framförallt nyttjats av de som arbetar och vill studera samtidigt. Från denna höst ska "flexstudierna" utvecklas ytterligare. Kunskapslyftet kommer att ha två kompetensrådgivare placerade i Kumla Skofabrik och en "uppsökare" för stöd och vägledning till nuvarande och blivande studerande.

Sedan hösten 1999 har Kumla komvux tillsammans med Länstrafikens utbildningsbolag Scantec även en riksrekryterande påbyggnadsutbildning för bussförare. Utbildningen är på 10 veckor och har väckt stort intresse.

Med bildandet av Sydnärkes utbildningsförbund har komvuxstuderande från Kumla fått ett större utbud. Idag samordnas utbildningarna i Sydnärke och oavsett i vilken kommun den studerande bor har han/hon tillgång till hela utbildningsutbudet i alla kommunerna. Även om det finns studerande på NA-bas i Kumla ända från södra Laxå vill, enligt rektor Gertrud Åstrand, de flesta dock läsa i hemkommunen. "Flödet" av komvuxstuderande finns kanske främst mellan Hallsberg och Kumla.

Med ökande elevkullar i ungdomsgymnasiet kommer inom de närmaste åren sannolikt allt fler Kumlaungdomar att kunna studera på hemorten. Idag förläggs delar av studierna för elever på samtliga program till det Lärcentrum som finns i Kumla Skofabrik. Utbildningen sker då på distans från Alléskolan via telebild och datorer. Från år 2002 sker en viss ökning av antalet ungdomar i åldern 16-18 år i Sydnärke. Mellan åren 2006 och 2012 sker en nästan 20-procentig utökning av antalet ungdomar i gymnasieåldrar i Sydnärke. Alléskolan kommer inte att kunna rymma alla dessa elever och SUF har påbörjat en utredning för att se vilka möjligheter det finns till lokalisering av ungdomsgymnasiet till respektive medlemskommun. För Kumlas del skulle detta innebära en avsevärd utökning av utbildningsaktiviteterna i Kumla Skofabrik. □

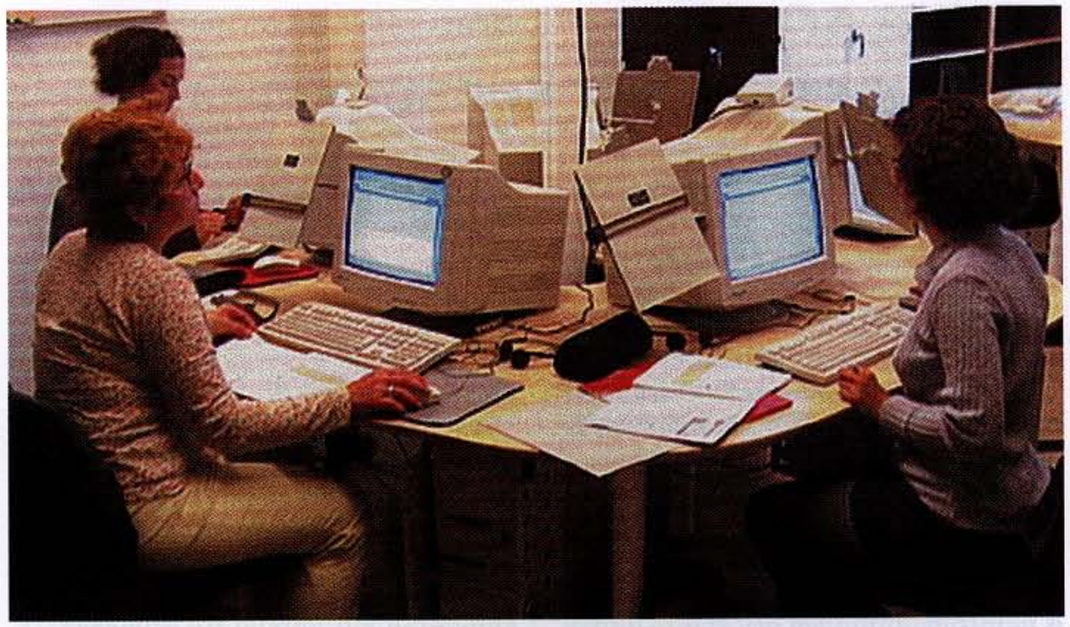

I Kumla har Sydnärkes utbildningsförbund sin verksamhet förlagd till Kumla Skofabrik.

forts. från sid 13

och längtan efter ett naturbad medförde att en gammal dödisgrop öster om åsen omvandlades till en badsjö genom bl.a. bortforsling av sopor som under flera decennier lagts i gropen. Den blivande sjön grävdes ut, botten tätades med lera och en bro byggdes till en liten ö. Arbetet genomfördes som så kallat Arbetslöshetskommissionsarbete – ett antal arbetslösa sysselsattes och statsbidrag erhölls. Arbetet påbörjades den 21 augusti 1933. Den 16 juni 1935, kl 14, ägde invigningen rum. Anläggningskostnaden uppgick till 59 908 kronor. Kumlaborna hade fått sin badsjö med lika fint vatten som det vatten de drack. Under många år kom Kumlasjön att användas för simskolor, badande och tävlingar. Området byggdes ut med parkavdelningar, amfiteater, servering, tempererade bassänger m.m. och får ofta epitetet "Närkeslättens pärla" – sant eller inte, det får du avgöra.

1942 Kumla blir stad

Kumla municipalsamhälle växte befolkningsmässigt och fick allt större behov av att planera sin framtid på ett mera offensivt sätt än det var möjligt att göra inom Kumla kommuns ram, en organisation som dominerades av landsbygdsbefolkningen. Det uppstod intressemotsättningar mellan tätort och landsbygd. Under överinseende av Kammarkollegiet påbörjades en utredning om möjligheterna för municipalsamhället att söka och erhålla stadsrättigheter. Den 7 mars 1941 beslutade regeringen att Kumla municipalsamhälle med närliggande områden, totalt ca 915 hektar, skulle bilda en egen kommun med stadsrättigheter från och med den 1 januari 1942. Den 27 december 1941 höll municipalfullmäktige sitt sista sammanträde. På nyårsaftonen 1941 invigdes Kumla som Sveriges 118:e stad med bland annat högtidstal och fanfarer. □

UPPSLAGET
– ett par sidor för konsumenterna

DISTANSAVTALSLAGEN,

lag (2000:274) om konsumentskydd vid distansavtal och hemförsäljningsavtal, gäller från den 1 juni 2000.

Lagen reglerar förhållandet mellan näringsidkare/säljare och konsumenter och gäller distans- och hemförsäljning av varor och tjänster. Lagen omfattar även digitala produkter som levereras elektroniskt.

Lagen gäller vid:

- hemförsäljning om priset inte understiger 300 kr
- avtal som ingås utan att säljaren och konsumenten träffas och att säljaren har sin verksamhet organiserad så att avtal kan ingås på distans. Några exempel på distansavtal är köp via Internet, postorder, telefonförsäljning och TV-shop.

Lagens regler går inte att avtala bort till nackdel för konsumenten.

Vid distansavtal måste säljaren i sin marknadsföring ge dig information om bl a sitt namn och sin adress, varans eller tjänstens huvudsakliga egenskaper, pris inklusive alla skatter och avgifter, leveranskostnader, sättet för betalning samt ångerrätten.

Säljaren måste alltid återigen ge dig information om din ångerrätt enligt denna lag. Den informationen ska ges till dig snarast efter det att avtalet ingåtts eller senast vid leveransen. Den ska ges i en handling som du kan spara.

Gäller det ett hemförsäljningsavtal måste säljaren i samband med att avtalet ingås ge dig en skriftlig information om din ångerrätt och en ångerblankett.

Enligt lagen ska säljaren leverera en beställd vara inom 30 dagar. Levereras inte varan i tid, har konsumenten rätt att häva avtalet och få pengarna tillbaka.

Ångerrätten är 14 dagar. Om du ångrar dig ska du lämna eller sända ett meddelande till säljaren inom ångerfristen. Om konsumenten utövar sin ångerrätt ska säljaren snarast eller inom 30 dagar betala tillbaka vad konsumenten har betalat till säljaren.

Vid distansavtal har konsumenten ingen ångerrätt om:

- tjänsten har påbörjats under ångerfristen med konsumentens samtycke
- priset är beroende av finansmarknadens svängningar, t ex en aktie

- varan på grund av sin beskaffenhet inte kan återlämnas
- förseglingen brutits på ljud- eller bildupptagningar. Med försegling avses även teknisk plombering
- avtalet gäller tidningsprenumerationer och enstaka tidskrifter
- avtalet gäller vadhållning och andra lotteritjänster.

Lagen innehåller även en mängd undantag, som det skulle föra alltför långt att gå in på i denna korta information.

Test trådlösa telefoner
Skönt slippa sladdar

Rörligheten blir billigare med en trådlös telefon än med mobiltelefon, skriver Råd & Rön, som publicerar ett test av trådlösa telefoner.

Alla telefoner i testet är så kallade DECT-telefoner. De är dyrare än analoga telefoner, men som regel av bättre kvalitet.

Du hör bra eller acceptabelt bra i alla telefonerna i testet och täckningen är också bra för nästan alla telefonerna. Du kan gå i väg med hörluren ett par hundra meter från basstationen. Vissa telefoner har en standbytid på nära 150 timmar och en samtalstid kring 20 timmar.

Panasonic TD6311 är bästa köp. För dryga tusenlappen får du en trådlös telefon med mycket bra ljud och bra täckning.

Ericsson DT230 och Ericsson DT260 är också två bra telefoner med längsta standbytid och samtalstid i testet. En nackdel är att de har specialbatterier som är betydligt dyrare än standardbatterier och bara säljs i specialaffärer.

Philips TD6311 och Philips Onis2 har fått sämsta resultat. Betyget för ljud är bara acceptabelt och de har sämst täckning. De har inte heller bedömts som särskilt praktiska av de personer som provat telefonerna.

Allra bäst betyg har Siement Gigaset 2060, enda telefonen i testet med ISDN-standard som ger en snabbare uppkoppling. Den kan dock inte anslutas till vanliga telefonnätet utan kräver en särskild nätanslutning och abonnemang och blir därför mycket dyr.

Nästa generation trådlösa telefoner är just en sammanslagning av DECT- och GSM (mobil)-telefoner. För den som vill ha båda dessa funktioner kan det vara klokt att ligga lågt och vänta med köp.

Råd & Rön 7/2000

Kumla kommun
Konsumentbyrån
019-58 81 29

www.kumla.se

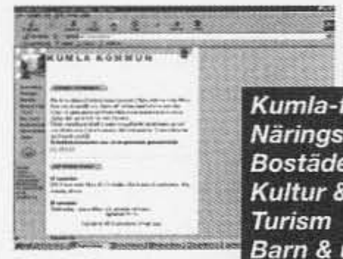

Kumla-fakta
Näringsliv
Bostäder
Kultur & fritid
Turism
Barn & utbildning
Social omsorg
Teknik & miljö
Länkar

Besök Kumla Kommun på Internet

KUMLA
EN BLOMSTRANDE KOMMUN

Välkommen till Friskvårdscentralen

"Inför 2001 Det fysiska aktivitetsåret – Sätt Sverige i rörelse"

Friskvårdsamordnare Eva Dahrén hälsar dig välkommen till Friskvårdscentralen i Kumlahallen. Eva Dahrén har till uppgift att hjälpa privatpersoner, grupper, föreningar och företag att komma igång med olika friskvårdsaktiviteter.

Exempel på aktiviteter som Friskvårdscentralen anordnar i samverkan med Kumla Gymnastikförening, Kumla Vårdcentral och Medborgarskolan är: lättmotion, vattengymnastik, styrketräning, ryggymnastik, stavgång, graviditetsgymnastik, promenadgrupper, mamma-baby gymnastik och studiecirklar på temat Mat, Motion och Hälsa.

Friskvårdscentralen kan även anordna temadagar och föreläsningar om motion, mat, hälsa, barnidrott, doping alkohol och tobak.

Anmälan och förfrågningar per telefon 019-58 86 80, fax 019-58 86 76, E-post: fvc.kumla@swipnet.se

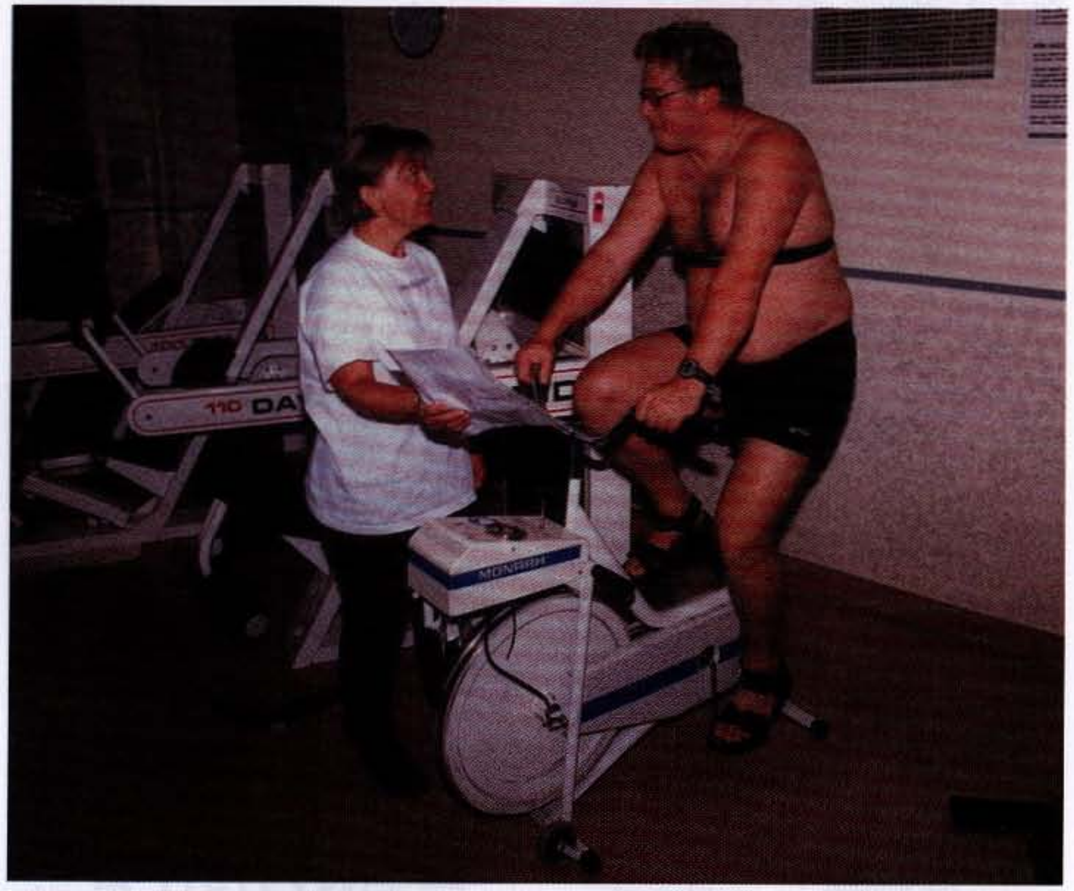

Genom en hälsoprofilbedömning kan behovet av friskvårdsinsatser kartläggas. Här testar Eva Dahrén 1:e badmästare Gunnar Fridlund, som visar sig ha en god syreupptagningsförmåga.

Konst på Hög tackar för alla insatser år 2000

Årets upplaga av Konst på Hög är nu avslutad. Skulpturutställningen på Kvarntorpshögen blev även i år mycket uppskattad med 32 000 besökande. *Arrangörerna, dvs Kumla kommuns kultur- och fritidsnämnd samt Örsta Konstförening, vill genom projektgruppen Konst på Hög framföra ett stort och varmt tack till alla sponsorer, bidragsgivare, föreningar, företag, privatpersoner och kommunala förvaltningar som ställt upp.* Utan Era insatser hade Konst på Hög inte kunnat genomföras. Nu ser vi fram mot ett fortsatt gott samarbete 2001.

Huvudsponsorer:
Nerikes Allehanda, Yxhult AB, Ericsson Mobile Communications AB, KumlaBostäder AB, Sparbanksstiftelsen Nya AB och Kumla kommun.

Övriga sponsorer:
Arbesko AB, Elite Stora Hotellet, Falls Plåtslageri AB, Kemwater Närke AB, Legosan AB, Länstrafiken i Örebro AB, Mathisens Skofabrik AB, Medborgarskolan, Närkesten AB, Oden Anläggning, Peab, Persson Innovation AB, Perssonsten AB, Sakab, Skantz Skyltreklam, Studiefrämjandet, Utbildningsborgen AB, Weidermans Buss, Örebro Promotion och Galleri Örsta Konstförening.

Bidragsgivare:
Örebro läns landsting, Länsstyrelsen Örebro och Arbetsförmedlingen Kultur/Media Örebro.

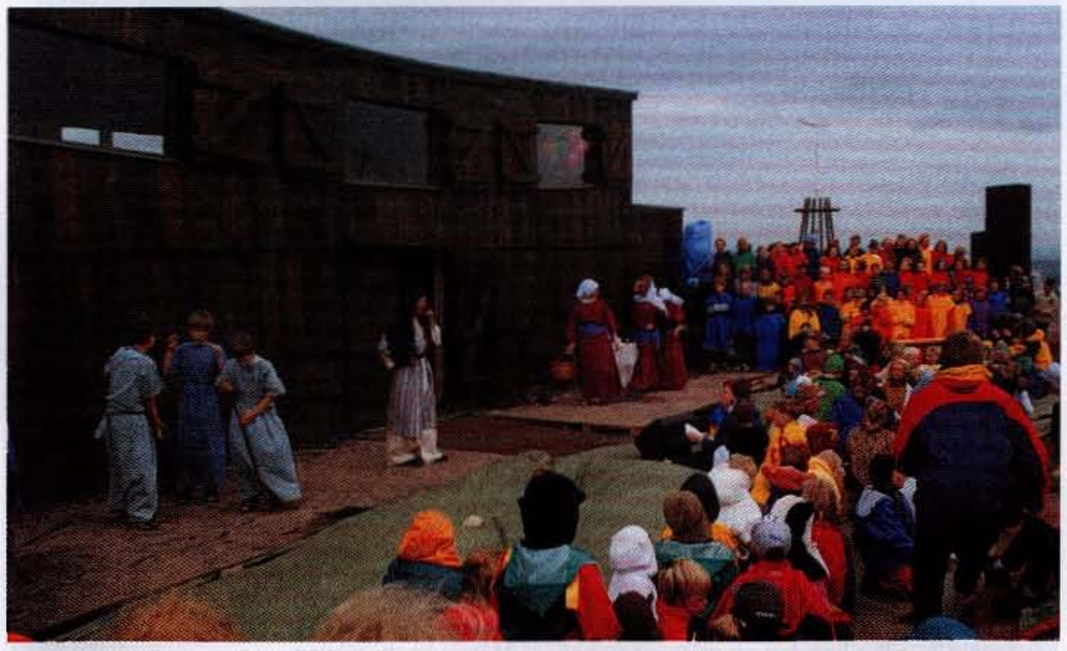

Under år 2000 förlades en stor mängd kulturarrangemang, tävlingar, utställningar och föreningsaktiviteter till skulpturområdet på Kvarntorpshögens topp. Ett välbesökt arrangemang var Musikalen Arken med tre föreställningar av Tallängens skola onsdagen den 24 maj.

Kultur...

TURISTINFORMATION

Stadshuset, Torget
Tel. Kontorstid 019-58 81 06

KUMLA UTSTÄLLNINGSHALL

30 september – 22 oktober
Att leva
Raine Navin och Gunilla Skyttla

28 oktober – 30 november
Egyptiska vävar

9 december – 7 januari
Måleri
Walter Holmström

TEATER

Tisdagen 17 oktober kl. 19.00
Ikaros
En komedi av teatermannen och nobelpristagaren Dario Fo
Riksteatern/Mellby Scenkonst
Kumla Teater

Tisdagen 31 oktober kl. 19.00
Rut & Ragnar
En komedi av Kristina Lugn
Riksteatern
Officersmässen i Sannahed

Lördagen 11 november kl 18.00
Kärleksdrycken
En komedi av Gaetano Donizetti
Smålands Musik/Teat.
Hjalmar Bergman-teatern

Lördagen 25 november kl. 18.00
Fästingen: 7 – eller konsten att måla ett staket
En modern komedi av Martin Lindberg
Länsteatern
Kumla Teater

BARNTEATER

Söndag 8 oktober
Rödluvan och vargen
Dockteater
Förköp från 2 oktober
Husaren, Folkets hus

Söndag 22 oktober kl. 15.00
Mumin, var är du...???
Familjeföreställning från 4 år
Musik av Erna Tauro
Arrangerad av medverkande musiker från gruppen Mynta
Förköp från 16 oktober
Kumla Teater, Folkets hus

Söndag 29 oktober kl 14.00 och 15.00
Stackars Pettson
Barnteater från 3 år
Förköp från 23 oktober
Husaren, Folkets hus

Söndag 12 november kl. 15.00
Pusspinnen
Familjeföreställning från 3 år
Dockteater efter Viveka Sjögrens bok med samma namn
Förköp från 6 november
Husaren, Folkets hus

KUMLAHALLEN

Telefoner	
Driftledare	019-58 86 71
Serviceman	58 86 81
Kassa	58 86 75
Cafeteria	58 86 85
Simhall	58 86 73
Maskinist	58 86 74

SIMHALLEN

Badtider:	
Måndag och torsdag	9.00–20.30
Tisdag, onsdag och fredag	7.00–20.30
Lördag	9.00–15.30
Söndag	9.00–15.30

... och fritid

Kassan stänger 30 minuter före badtidens slut. Skolbad förekommer vardagar kl 08.00–16.00. För besked om möjlighet att bada med icke simkunniga barn i lilla bassängen, ring 019-58 86 75. Tisdagar, lördagar och söndagar är lilla bassängen uppvärmd till 35 grader och lämpar sig väl för barnbad. Av tradition används tisdagseftermiddagarna för spädbarnsbad. Simundervisning för barn och vuxna ordnas regelbundet. Vid lov och studiedagar är bassängerna disponibla i mycket större utsträckning under dagtid.

Vuxenkvällar

Onsdagar från kl 17.30 är du välkommen att bada och motionssimma i lugn och ro.

- Avspänd miljö
- Soft music
- Dämpad belysning

Åldersgräns min. 17 år.

Barn och familjekvällar:

Fredagar från kl. 17.30 står badet öppet för bad, lek och samvaro.

- Alla leksaker tillgängliga
- Hopptorn och sviktar öppna
- Ta med simringen, luftmadrassen eller annan vattenleksak
- Packa pic-nic korgen och gör en kväll tillsammans.

Givetvis är alla andra badgäster välkomna, men kvällen går i lekens tecken.

ALLTJÄMT POPULÄR: JÄTTEHUMMERN

Bokbussen hösten 2000

– en service för läshungriga i kommunens ytterområden

KUMLABY/SANNAHED
Nedan angivna onsdagar
Kumlaby skola kl. 16.45–18.15
Tvärgatan, Sannahed kl. 18.30–20.00
18/10, 1/11, 15/11, 29/11, 13/12

ÅBYTORP – vid Stene skola
Nedan angivna onsdagar kl. 17.00–19.30
25/10, 8/11, 22/11, 6/12, 20/12

EKEBY/KVARNTORP
Följande torsdagar
Macken, Ekeby kl 16.45–18.15
Skiffervägen, Kvarntorp kl. 18.30–20.00
26/10, 9/11, 23/11, 7/12, 21/12

HÄLLABROTTET – vid affären
Nedan angivna torsdagar kl. 17.00–19.30
19/10, 2/11, 16/11, 30/11, 14/12

PRÄSTGÅRDSSKOGEN
Nedan angivna onsdagar
von Rosensteins väg 4, kl. 10.00–11.00
1/11, 6/12

LANDSBYGDSTURER

Nynäs
9/10, 6/11, 4/12
Örsta*
16/10, 13/11, 4/12
Brånsta
16/10, 13/11, 11/12
Byrsta
23/10, 20/11, 18/12
Eneby
30/10, 27/11
Hjortsberga
24/10, 28/11
Vallersta
31/10, 5/12
Rala
7/11, 12/12
Berga
14/11, 19/12
Öja
17/10, 21/11
Brändåsen*
25/10, 29/11
Frommesta
19/10, 16/11, 14/12
Ekeby by
26/10, 23/11, 21/12
Björka
2/11, 30/11

*Förmiddagstur

Konstsidan

Av Mats Runering

Konstnär:	**Ulla Viotti**
Objekt:	**Tegelskulptur**
Titel:	**Energi-Magi**
Teknik:	**Mönstermurat tegel**
Placering:	**Kvarntorpshögen**
Ägare:	**Kumla kommun 1998**
Storlek:	**375 cm hög, omkrets 12,2 m**

Tekniken att tillverka byggnadssten av lera är mycket gammal. Ännu äldre är det material som Kvarntorpshögen är uppbyggd av – alunskiffern. Det är således två uråldriga företeelser som förenas genom skulpturen Energi-Magi.

Energi-Magi är utformat som ett uppåt öppet och avsmalnande torn av mönstermurat tegel. Det finns en smal och hög öppning – man kan titta in i tornet men inte tränga sig in. Kvarntorpshögen är ett industriminne av en typ som blir alltmer ovanlig. Besökaren kanske tror att "tornet" är en rest från skifferoljeepoken eller att det har en nutida funktion, kanske som kanaliserande skorsten för den vattenånga som stiger från flera områden.

Ulla Viotti bor sedan 1976 i Glivarp Hammenhög. Hon föddes i Eskilstuna 1933 och har ett konstnärsförflutet i Örebro län. Ulla Viottis konstnärsutbildning utgörs bland annat av School of Art Blackpool, England, 1950-51 och Konstfackskolan, Stockholm, 1952-56. Sedan 1960-talet har Ulla Viotti haft ett stort antal separata utställningar och deltagit i samlingsutställningar inom och utom landet. Hon har utfört ett sjuttiotal permanenta skulpturala uppdrag för offentlig miljö. Ulla Viotti finns vidare representerad på Nationalmuseum i Stockholm och på ett stort antal museer och samlingar i främst Europa men även i USA och Kanada.

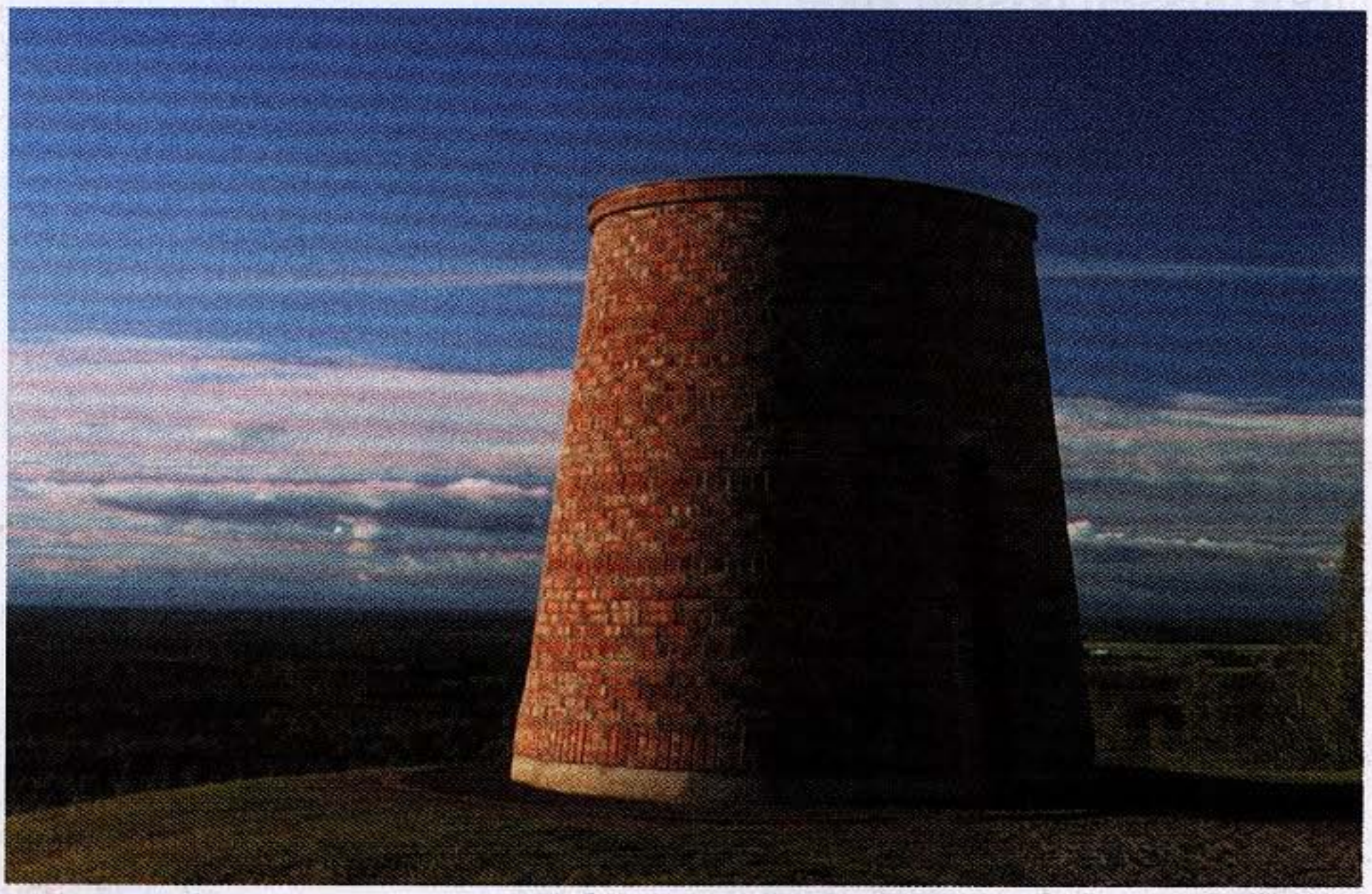

Energi-Magi tillkom under Konst på Högs premiårår 1998.

KUMLA TRYCKERI 2000